

**Zanimive vesti iz življenja
naših ljudi po ameri-
ških naselbinah**

V sredo, 10. avgusta, se vrši pred newyorškim vrhovnim sodiščem v New Yorku zaslišanje glede izplačila nadaljne dividende vložnikom nekdanje Frank Sakser State Bank. Baje bodo dobili vložniki nadaljnih 15 odstotkov na svoje vloge. Odobren bo nadalje račun državnega pregleovalca bank od 15. marca do 15. junija.

Slovensko-Hrvatska Zveza s sedežem v Calumetu, Michigan, izkazuje konec junija, 1932, vsega premoženja \$237,629.38.

Z dnem 1. avgusta je po mnogoletnem delu in bojih na časnikaškem polju opustil aktivno delo uredništva in odšel v zasluženi počitek, eden najbolj poznanih hrvatskih časnikarjev v Ameriki, Matija Sojat. Po svojem aktivnem delu je Sojat eden najstarejših urednikov med hrvatskimi časnikarji v Ameriki. Videl je dvig in padeč mnogih časnikarjev in listov, dočim je sam vedno trdno stal v težkem boju, katerega imajo skoro vsi jugoslovanski listi. Večkrat se je boril proti težočam, ki bi vzele marsikomu pogum in veselje do nadaljnega dela, toda Sojata ni podrla vsaka sapa. Bil je vedno dostojen in pošten časnikar.

V Rock Springs, Wyoming, kandidira za okrajnega prosekutorja slovenski odvetnik Jos. Galičič, in sicer na demokratskem tiketu.

V premogovniku v Rock Springs, Wyoming, se je ponesrečil rojak John Jereb.

V Bessemer, Pa., je umrl rojak Anton Rupert, star 48 let, doma od sv. Antona na Štajerskem.

V Milwaukee je umrla 19 letna slovenska mladenka Lottie Florjanc, uslužbenka v grocerijski trgovini Anton Pungercarja. Zapušča starše in več bratov in sester.

Rojak Anton Hren v Milwaukee, ki ima gostilno istotam, je bil pri belem dnevu oropan za \$300.00. Ob času napada se je nahajal Hren, njegova soproga, hčerka in kakih 6 gostov v gostilni. Nepričakovano sta se pojavila pri vratih dva bandita, ki sta zapovedala vsem navzočim dvigniti roke. Dočim je eden izmed banditov držal goste v strahu, je drugi počistil register in odnesel nekako \$300.00. Rojak Hren je imel slučajno pripravljen denar za izmenjavo delavskih čekov. Bandita sta se odpeljala z avtomobilom.

**Sodi za dobro pivo so na
potu iz Nemčije**

New York, 9. avgusta. Ako ne bi bili ameriški pivovarji prepričani, da bo v Ameriki kmalu dovoljeno izdelovati dobro pivo, tedaj ne bi začeli naročevati dobrih sode za pivo iz Nemčije. Vse teden dovažajo nemški parniki od 500 do 600 takih sodov. Včeraj sta jih parnika Dresden in Struttgart pripeljala 950. Sodi so namenjeni za newyorške pivovarne.

Toča na farmah

Pretekli teden je po več farmah v Genevi padala nenavadno teška in gosta toča, ki je mnogim farmarjem naredila ogromno škodo pri grozdju, v sadovnjakih in tudi na poljskih sadežih. To je prvič v 15. letih, da pomni, da je v Geneva okraju padala toča. Prizadetih je tudi več slovenskih farmarjev.

**Enajst držav pridobi na
predsedniških glasovih,
21 držav zgubi glasove**

Washington, 9. avgusta. 32 sprememb bo letos pri glasovanju za predsednika Zedinjenih držav, kar se tiče elektoralnih glasov v posameznih državah. Glesom najnovejše določbe kongresa pridobi enajst držav v uni-ji 27 novih elektoralnih glasov, dočim 21 držav zgubi ravno toliko glasov. Kot znano izvolijo predsednika elektrorji. Vsaka država ima toliko predsedniških elektrorjev, kolikor ima kongresmanov in senatorjev skupaj. Zadnje ljudsko štetje je pokazalo, da so nekatere države nazadovale s prebivalstvom, nekatere so pa napredovale. Temu primerno so se razdelili tudi predsedniški glasovi elektrorjev. Tako na primer je imela država California doslej 13 elektoralnih glasov, a letos pa jih bo imela 22. Devet novih kongresmanov dobi California, in devet glasov za predsednika. Med onimi dr-žavami, ki dobijo nadaljne kongresmane, je tudi država Ohio, ki bo imela v bodoče 24 poslan-cev v kongresu, dočim jih je ime-la doslej samo 22. Države, ki dobijo nadaljne glasove v elek-toralnem kolegiju so: California, 9, Connecticut 1, Florida 1, Michigan 4, New Jersey 2, New York 2, North Carolina 1, Ohio 2, Oklahoma 1, Texas 3 in Wash-ington 1. Države pa, ki zgubijo elektoralne glasove so: Alabama 1, Georgia 2, Indiana 1, Iowa 2, Kansas 1, Maine 1, Kentucky 2, Massachusetts 1, Minnesota 1, Mississippi 1, Missouri 3, Ne-braska 1, North Dakota 1, Penn-sylvanija 2, Rhode Island 1, South Dakota 1, Tennessee 1, Vermont 1, Virginia 1 in Wisconsin 1.

**200,000 ljudi na pogrebu
za dr. Seipelnom**

Dunaj, 9. avgusta. Odkar so pokopali v letu 1916 na Dunaju cesarja Franc Jožefa ni Dunaj videl še takega pogreba, kot ga je bil deležen monsignor dr. Sei-pel, znani cerkveni dostojanstve-nik in avstrijski državnik. Trije bataljoni pehote in tri baterije topništva je korakalo za krsto, in pogreba se je udeležilo nad 200,000 oseb.

Detektiv Buettner mrtev

Mestni detektiv John Buett-ner, katerega je obstrlil zadnji nedeljo zjutraj ropar na Super-ior Ave. in 79. cesti, je v torek zjutraj na posledicah rane umrl. Štirje policisti so dali za nje-ga kri, toda življenja mu niso mogli rešiti. Buettner je bil ob-strljen od 23 letnega bandita Enzulosa, ki je malo prej izropal neko trgovino na St. Clair Ave. in 79. cesti. To je že 38. mestni policist, ki je moral pu-stiti svoje življenje v boju z ro-barji. Zadnji ubiti policist je bil patrolman Ryan, katerega je ustrelil ropar Glasscock, ko ga je Ryan hotel aretirati. Glass-cock je bil že poslan na električ-ni stol.

Vrtna veselica

Direktorij Slovenskega Na-rodnege Doma v Maple Heights prav prijazno vabi rojake od blizu in daleč, da se v nedeljo, 14. avgusta, udeležijo velike vr-tno veselice na Goriških pro-storih na Green Road. Kdor bo prišel, ta bo postrežen kot pravi prijatelj, in plesalci bodo imeli lepo priliko šukati se po zvokih Frank Novakovega dueta. Vsi ste prav prijazno vabljeni.

**Bavarci v Nemčiji želijo,
da bi Bavarska postala
zopet kraljevina**

Wuerzburg, Bavarska, 9. av-gusta. Tisoče Bavarcev, ki je brezmejno udanih nekdanji kra-ljevi družini Wittelsbach, ki je svoje dni vladala nad Bavarsko, se je tu združilo z gorečo željo, da postane Bavarska v kratkem zopet kraljevina. Kronprinc Ru-precht, 63 letni dedič kraljevega bavarskega prestola, je središče-teh bavarskih teženj, in vodite-lji gibanja za zopetno upeljavo kraljevine trdijo, da dobivajo dneвно več pristavev. Dr. George Heim, vodja Ljudske stranke, tr-di, da je brez dvoma, da želi 75 odstotkov Bavarcev upeljavo kraljevine. Brez dvoma je, da bi bila Bavarska takoj proglašena za kraljevino, ako bi samo-stojnosti države pretila kak na-vernost. Bavarci imajo raje kra-lja kot pa predsednika in trdijo, da so Wittelsbachovi vedno de-mokratsko vladali. Tudi kron-princ Ruprecht je že ob več pri-likah izjavil, da se ne bi branil kraljeve krone, ako bi mu jo po-nudili.

**Von Papen bo zatrl upor-
niško gibanje**

Berlin, 9. avgusta. Nemški kancler von Pappen je priprav-ljen z najbolj drastičnimi sred-stvi zatreti teroristično gibanje v Nemčiji. Dnevno se poroča o mnogih političnih umorih. Poli-tični srd se je zanesel celo med jetnike. Ko so včeraj jetniki v Ragnit zaporih se sprehajali, so se pristaši fašistov in komun-istov medsebojno spopadli, in stražniki so morali rabiti skraj-ni napor, da so jih spravili na-rozen.

Barake veteranov

Bivši vojaki v Clevelandu na-meravajo izven mestnih mej do-biti neko zemljišče, na katerem bi se postavili barake in koče za veterane, ki so brez vsakih sred-tev. Kakih 400 veteranov se je vrnilo iz Washingtona, odkoder jih je Hoover dal preprediti. V Clevelandu so brez vsakih sred-tev. Voditelji veteranov pravi-jo, da bi dobili dovolj materiala zastoj, da zgradijo koče za po-ročene in samske veterane, ki ni-majo nobenih sredstev. Postavi-lo bi se nekaj sto barak in koč. Tudi delo bi imeli na prostorih, skrbeli bi za snago, za kuho, pra-nje, itd. Preživeti se upajo s prostovoljnimi prispevki dobro-srčnih ljudi. Več kompanij je že obljubilo zastoj dati potrebne material na razpolago. Pričaku-je se v taborišču nekako 800 nekdanjih vojakov.

Odvetnik Kushlan

Slovenski odvetnik Mr. Leo-pold Kushlan nam sporoča, da bo opustil svoj urad, katerega je imel doslej v Ulmer Building v mestu, in bo imel samo en urad, in sicer v S. N. Domu 6411 St. Clair Ave., kjer je imel že dose-daj urad ob večernih urah. Raz-ven, kadar se bo nahajal na sod-niji, boste Mr. Kushlana odslej naprej vedno lahko dobili v nje-govem uradu v S. N. Domu, in če je slučajno on odsoten, ima za-nesljivo moč v uradu, ki lahko sprejme vašo zadevo. Ta spre-memba urada bo na vsak način olajšanje njegovim klientom, ka-terim ne bo treba za vsako poja-snilo hoditi v mesto, pač pa ima-jo odvetnika takoj v svoji nepo-sredni bližini na razpolago za vsako zadevo.

* V Seattle, Washington, so imeli včeraj močan potres.

**Davčna postava v Indiani,
ki bo povzročila pro-
pad državne vlade**

Indianapolis, Indiana, 9. av-gusta. Od 9. avgusta naprej je v državi Indiana v veljavi nova davčna postava, ki določa, da se ne more naložiti večje davke na lastnino kot \$1.50 od \$100 vred-ne, davku podvržene lastnine. Prijatelji kot nesprotniki te no-ve davčne postave enako prero-kujejo, da bo ta postava ustva-ri-la \$5,000,000 deficit v državni blagajni. Postavo je naredila dr-žavna postavodajka, ki je bila na-lašč sklicana, da uredi davke. Governor države, Leslie, je ob-ljubil, da bo postavo prepovedal, toda se je včeraj podal v bolnico, ne da bi postavo prepovedal ali podpisal, pač pa jo je pustil v miru, in danes se je začela spol-novati. Vsa država bo razdelje-na v gotove davčne okraje. Vsak okraj bo imel davčno komisijo, obstoječo iz 7 članov. Ta komi-sija bo določala davke. 5 članov te komisije se lahko izjavi za nu-jnost in računa več kot \$1.50 od \$100 vrednosti, toda 10 dav-koplačevalcev v vsakem okraju se lahko pritoži na državo. Dr-žava Indiana bo imela v prihod-njem letu \$12,000,000 stroškov s svojo upravo. Od davkov bo do-bila \$1,600,000, od pristojbin pa \$6,000,000, torej bo primanj-kljaj \$5,000,000, katerega ne ve-do, kako pokriti.

Naša nova povest

Naš sedanjí roman "Zelena za-ba" se bliža koncu. Povest je vedno bolj napeta in doseže svoj vrhunec v — ne — tega pa ne smemo povedati, kako se konča. Naš namen je, preskrbeti našim prijateljem kaj najbolj razno-lično čtivo. Naš prevajalec, g. Marijan Urbančič, nam je že iz-ročil nov roman. Vsebinsa tega se zbira okoli ubogega ruskega voj-nega ujetnika. Grozote vojne ni-so še pozabljene, kljub temu, da je preteklo štirinajst let, odkar je to nečloveško klanje nehalo.

Kaj pa je ruski vojni ujetnik? Najboljši odgovor na to vpraša-nje najdemo, ako pomislimo na snov, ki je podana v povesti: Prvi so bili častniki, nato moš-vo, za tem živina, a šele potem pride vojni ujetnik. Smatrali so vojnega ujetnika za nekaj manj vrednega kakor žival. Nešteto je knjig, ki popisujejo življenje vojakov v vojni, a le par jih je, ki nam podajajo sliko življenja onega bitja, ki je bilo manj vredno, nego navadna žival: voj-nega ujetnika. Izmed teh par knjig je naš prevajalec g. Ur-bančič, izbral najboljšo ter jo prevedel za naš list. Knjiga je bila prevedena v razne svetovne jezike, kot angleščino, francošči-no, italijansčino, in jo bo sedaj prvič mogoče čitati tudi v slo-venem prevodu v "Ameriški Domovini."

Mestna pokopališča

Da sedanja mestna vlada hra-ni na vseh koncih in krajih, da ne zaleze v deficit, imamo pri-mer pri upravi mestnih pokopališč. V aprilu mesecu je znašal de-ficit pri tem oddelku mestne vlade \$225.00, lansko leto pa, pod republikansko vlado, je zna-šal deficit \$4425. V maju mese-cu, letos, izkazuje 1550 dolar-jev profita, lansko leto v istem mesecu pa \$6862 deficita. Ju-nija meseca lanskega leta je imel oddetek za pokopališča \$5863.00 deficita, letos, pod Millerjevo upravo pa \$5084 čistega dobi-čka.

**Bankovci, katere je plačal
Lindbergh banditom, so
se pojavili v Kanadi**

St. John, New Brunswick, 9. avgusta. Inspektor John Bird od kanadske policije je izjavil, da bankovci, ki so bili naloženi v Bank of Nova Scotia, v mestu Albert, New Brunswick, so isti bankovci, katere je Lindbergh plačal banditom, ki so mu odpe-ljali otroka. Izjavil je obenem, da so serialne številke na ban-kovcih iste, toda številke plat na bankovcih so različne. Omenje-ne osumljene bankovce, v svoti \$90.00 je vložila v omenjeni ban-ki neka Miss Carrie Anderson, ki je bolniška strežnica iz Hamp-ton, Virginia. Vložila je v ban-ki tri bankovce po \$20.00, dva po \$10.00 in dva po \$5.00. Miss An-derson se neha tu na počitni-cah na domu svoje sestre. Polici-ja je ni zaslišala, pač pa so jo vpraševali časnikarski poroče-valci. Miss Anderson se je čudi-la, da spravljajo njen denar v zvezco z denarjem, s katerim je Lindbergh plačal odškodnino. "Denar sem prejela na banki v Hampton, Virginia, ko sem odpo-tovala na počitnice," se je izja-vila Miss Anderson. Kot znano, so se enaki bankovci, kot so bili plačani banditom, pojavili tudi v Angliji in v državi New Jersey, toda dosedaj policija še nikjer ni mogla z gotovostjo dognati isti-nost bankovcev.

**Mesto Grand Rapids je
zelo varno mesto**

Grand Rapids, 9. avgusta. To mesto je eno izmed najbolj var-nih mest v Ameriki, kar se tiče avtomobilskih žrtv. Šest mese-cev je trajala med raznimi me-sti s istim prebivalstvom, tekma, da se dožene, kje je najmanj lju-di ubitih od avtomobilov. Dne 6. februarja je bila v Grand Ra-pids ubita zadnja oseba od avto-mobila, in tekmo šestih mesecev potem ni bilo zaznavovati nobe-ne žrtve.

Stanley Kopec

V nevarnem položaju se na-haja Stanley Kopec, 18 let star, 3426 E. 76th St. Kopec se naha-ja v St. Luke's bolnici, kamor so ga pripeljali, potem ko ga je ob-strelil policist Mead. Kopec je v družbi z nekim drugim fantom izropal mlad par na 89. cesti in Bessemer Ave. Po ropu sta ro-parja še posilila ženska, ko je prišel mimo policist Mead, ki je pričel tekoj streljati.

Vest iz domovine

V Suhorju pri Toplicah je umrl v visoki starosti 80 let Ja-koč Gorenčič. Pri hiši se je re-šlo po domače pri Gapelnovih. V stari domovini zapušča ranjki so-progo, v Ameriki pa dve hčeri, Mary, omoženo Langus in Rose Pirc, ter enega sina. Naj bo ranjkemu očetu rahla domača zemlja!

Fleming želi svobode

Bivši zamorski councilman v Clevelandu, Thomas Fleming, ki je dobil več let ječe radi slepari-je, je najel posebne odvetnike, ki so se obrnili na sodnijo v Co-lumbusu, trdeč, da je Fleming za-prt nepostavnim potom in da mora biti oproščen. Sodnija je odločila dan 22. avgusta za toza-devno obravnavo.

Nov most

Sinoči so izročili prometu nov Fulton Road most nad Brookside parkom. 5 letna županova hčer-ka Roseanna je prerezala svilna-to vrvico, ki je začasno zapirala dohod k mostu, nakar se je vrši-la avto parada in govori.

**Zapravljanje javnega de-
narja v New Yorku je sko-
ro zločinsko, pravi Butler**

New York, 9. avgusta. Dr. Nichols Butler, predsednik Co-lumbia univerze, je izjavil, da mestna vlada v New Yorku nez-aslišano zapravlja davčni de-nar. Dočim je župan Walker pri-poročil, da se plače vseh mestnih uslužbencev znižajo za 8 odstot-kov, da se prepreči deficit, pa zahteva dr. Butler, da se znižajo plače onih mestnih uslužben-cev, ki so plačani nad \$10,000 za najmanj 20 odstotkov, plače onih, ki dobivajo med \$5,000 in \$10,000 za 15 odstotkov, in plače na-vadnih delavcev le za 5 procent-ov. Dr. Butler pravi, da se ne čudi, ko se manj plačani delavci branijo znižanja, ko vidijo, da se dobro plačanim mestnim usluž-bencem plače ne znižajo. Vsi oni uradniki, ki dobivajo \$15,000 ali več na leto, bi morali znižati pla-če za 20 odstotkov, pa bi imeli še vedno višje plače, kot so jih imeli leta 1929, ko se je za dolar mnogo manj kupilo kot danes. Dr. Butler tudi zahteva, da se takoj odpravi nekako 2,500 raz-košnih avtomobilov, ki so na raz-polago višjim uradnikom, in ki veljajo milijone na leto. Brez vsake škode za mesto bi se lahko odpravilo 2,000 višjih mestnih uradnikov, ki so nepotrebni. Me-sto bi lahko letno prihranilo \$100,000,000 na svojih izdatkih.

Na obisku

V našem uradu se je oglasil včeraj popoldne Mr. Anton Smo-le, iz East Helena, Montana, ki je prišel v Cleveland na obisk k svojemu bratu Mr. Smoleju na Glass Ave., s katerim se nista videla že celih 32 let. Mr. Smo-le ostane še par dni v Clevelan-du. Prišel je sem iz Indianapo-lisa, kjer se je kot delegat udeležil konvencije J. S. K. Jed-note, kjer je zastopal društva št. 43 in 214. Tudi Mrs. Mary Champa, iz Chisholm, Minn., se nahaja že več dni v Clevelandu. Tudi ona je prišla iz Indianapo-lisa, kjer je bila delegatinja društva št. 150 J. S. K. Jednote. In v torek popoldne nas je obis-kal tudi Mr. Louis Balant iz Lo-raina, in oživeli smo nekaj spo-minov na preteklo konvencijo.

Posojilnica mora plačati

Kot znano je več posojilnic v mestu, ki plačujejo le par dolar-jev na vloge, ki znašajo stotine dolarjev. Tako je imel tudi E. A. Lee, 1552 Biltmore Road, \$440.00 na City Savings & Loan Co., in ker je potreboval denar, je zahteval na posojilnici goto-vo svoto. Posojilnica je pa po-nudila samo \$25.00, radičesar je šel Lee na sodnijo, in sodnik Silbert je na Common Pleas sodniji odločil, da mora posojil-nica denar, ki reprezentira kom-penzacijo Lee-a kot vojnega ve-terana, takoj izplačati.

60,000 gostov

Ko so sinoči slovesno odprli nov most Fulton Road Bridge, se je zbralo v okolici slavnostnega prostora nad 60,000 ljudi. Župa-nova 5 letna hči Roseanne je pre-rezala s škarkami svileni trak, ki je zapiral pot do novega mestu, in po slavnostnem govoru župa-na Millerja je bila pot preko mostu odprta.

Važna seja

Direktorij Slovenskega Doma na Holmes Ave. ima nočjo ve-čer, 10. avgusta, važno sejo ob pol osmi uri zvečer.

Selitev urada

Urad za mestne parke se je preselil iz tretjega nadstropja v drugo nadstropje v City Hall.

**Osemnajst milijonov do-
larjev davkov manjka na
zadnji dan pobiranja**

Cleveland. — Danes je zadnji dan, ko se morejo plačati davki, ne da bi bilo treba plačati kazen. Devki bi morali biti plačani 20. junija, a so rok raztegnili do 20. julija, in pozneje še do 10. av-gusta, da je imel sleherni dovolj prilike. Vsega skupaj bi morali nabrati nekako \$36,500,000. To-da do sinoči je bilo vplačanega vsega skupaj samo \$18,134,-701.82, torej niti polovico vseh davkov ne. In ako ne pride dan-es \$9,000,000 v davčno blagaj-no, tedaj se bo slabo godilo Clevelandu. Posledice bodo sledeče: podpora tisočim potrebnim družinam bo ustavljena, najmanj 400 policistov in 400 ognjegascev bo odstavljenih, odpadki in sme-ti se ne bodo pobirali, stotine učiteljev bo odslovljenih, in šolski pcut bo pomanjkljiv, mestne sodnije bodo morale prenehati poslovati, in okrajna vlada bo morala likvidirati. Včeraj je prišlo v davčno blagajno vsega sku-paj \$1,304,341.81 v davkih. American Steel & Wire Co. je poslala ček za \$221,000, in John D. Rockefeller Jr. pa \$127,000. Davke se lahko plača še danes do 3. ure popoldne, potem pa urad zapro. Kdor pošlje po pošti in je kuverta datirana na pošti do no-čoj do polnoči, mu ni treba pla-čati kazni. Župan Miller je po-zval vse mestne uslužbence, da plačajo davke in nagovorijo svo-je prijatelje, da storijo isto. Stephen Rusk, davčni auditor, se je izjavil, da če bi postava do-voliла plačevati davke na odpla-čila, da bi blagajna dobila \$3,-000,000 več denarja. Ljudje ima-jo denar v posojilnicah, ki ne plačujejo vlog. Tako tudi davkov ne morejo plačati. N. pr. dav-koplačevalec dolguje \$300 za davke, ima pa samo \$200. Po-stavno se tega denarja ne sme vzeti za davke, pač pa celo svoto. Ali ne bi bilo bolje, da bi urad vzel \$200, in davkoplačevalec ne bi bil primoran plačati kazni? Davčni urad je dobil 40,000 pod-pisov davkoplačevalcev, da se vzamejo delna plačila na davke.

Smrtna kosa

Umrl je Joseph Rossman, star 68 let. Ranjki je bil doma iz žu-žemberka, in je bival v Ameriki 40 let. V Clevelandu zapušča tri sine in dve hčeri. Pogreb ranj-kega se vrši v petek zjutraj iz hiše žalosti na 1225 Redman Ave., pod vodstvom Fr. Zakraj-šek. Preostali družini naše glo-boko sožalje!

Euclid nima denarja

Mestna zbornica v Euclidu je naprosila državni kontrolni od-bor, da sme izdati za \$608,000 bonдов. Mestna blagajna je pra-zna, in prvega oktobra je treba plačati \$550,000 v zaostalih bon-dih, dočim bi mesto ostali denar porabilo za tekoče stroške.

Na obisk so prišli

Včeraj so se pripeljali obis-kači Clevelandčane Mr. in Mrs. Math Slana iz Waukegana, Ill., z dvema sinovoma. Mrs. Slana je sestra Mrs. Johane Kolar, 1021 E. 61st St. Želimo jim mnogo zabave v slovenski me-tropoli.

Odpeljan v bolnico

V Glenville bolnico je bil od-peljan rojak Jos. Ule, 15460 Dani-el Ave. Prijatelj ga v bolni-ci lahko obiščejo.

Računi za plin

Račune za plin lahko plačate še danes ves dan v našem uradu in jutri do pol devete ure zju-traj.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po razpisu: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrti leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 8 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 187, Wed., Aug. 10th, 1932

ZLATO TELE

Ameriškemu farmerju so prohibicionisti dali svečano obljubo, da bo pod prohibicijo še bolj napredoval. In lahko verjen, nepoučen kot je, je verjel in dosledno volil za prohibicijo. Zaverovan je bil v svojo zemljo, obrezoval je trte, sadil žito in krompir, gojil živino, pri vsem tem pa ni imel časa, da bi brskal po svetem pismu, kjer se pripoveduje, da je sam Krist obsodil prohibicijo, ko je naredil vino za žejne goste na ženitovanju, ko je podelil vino svojim učencem pri zadnji večerji. Pastirji mu tega niso razlagali, ali so mu pa povedali, da Jezus ni naredil vina, pač pa — nezavret mošt. Priprosti farmer je verjel in volil za prohibicijo.

Ni čuda, se je pošten farmer in pošten mestni delavec na enaka hujskanja obrnil in začel obračati hrbet mestni ali vaški gostilni, ki zadnje čase pred prohibicijo niso bile več gostilne, pač pa gnezdo nepoštenih politikarjev in ljudskih demagogov. Ni čuda, da so farmerji prispevali milijone, da se rešijo takega "zla."

Toda farmerju se tedaj niti sanjalo ni, da bo njegovo premoženje tekom desetih let prohibicije padlo za \$18,000,000, niti sanjalo se mu ni, da bo v tem času narastel njegov dolg na farmah za \$4,000,000,000, nikdar ni premislil, da bo dobil za svoje pridelke v desetih letih prohibicije \$8,000,000,000 manj kot pred prohibicijo. Naučili so ga, da v "mestu so sami pijanci," na farmah pa sami trezni, in če hoče "spreobrniti" mesto, mora voliti za prohibicijo.

Farmer se je v desetih letih streznil. Ameriški farmer je tekom desetih let prohibicije dognal, da so ga nekako napočeno učili. Ko ni bil več tako zaposlen, ker ni dobil odjemalcev za svoje blago, je začel študirati. Kako to, da pred prohibicijo, je dobro in po visoki ceni prodajal, danes pa, v prohibiciji, blago ne gre, in še to, kar prodaja, nima nobene cene. Kako to, da je Krist naredil vino, Krist, v katerega on tako veruje, in kako to, da sovražen Krista, Mohamed, je prepovedal vsako pijačo? Kako to, si je mislil farmer, da včasih, ko ni bilo prohibicije, so bile gostilne le redke v mestu, in kako to, da danes, ko bi morala vladati prohibicija, ga pehajo iz vogala do vogala, in vsepovsod je opojna pijača?

In farmer je začel misliti, da nekaj ni prav. Capone je milijonar, pošten gostilničar je moral zapreti. Vlada je zgubila tisoče milijonov dolarjev dohodkov, zdaj pa pritiska na njega, da plača te zgubljene milijone. Pred prohibicijo je plačal \$1.00 davka od \$100 vrednosti, danes, ko ima prohibicijo, mora plačevati \$2.49. Kako to? In prišlo je še hujše.

V letu 1929 je bilo prodanih 43,156 farm na javni dražbi, ker farmerji niso plačali dolga, obresti in kapitala. V letu 1930 pa je bilo prodanih 78,298 farm na javni dražbi, ker farmerji ni mogel prodati blaga in ni mogel plačevati davkov in obresti. In v letu 1931 je bilo prodanih celo 161,143 ameriških farm na javni dražbi radi neplačanih obresti in davkov. Od poštenega, srečnega farmerja je prišel na beraško palico, ko je imel deset let plemenite prekušnje, kot je slavni predsednik Herbert Hoover nazval prohibicijo.

Agenti prohibicije, še predno je bila prohibicija upeljana, so sami priznali v letu 1916, da prodajo ameriški farmerji letno 108,000,000 bušljev žita samo v svrhu izdelovanja pive. To so številke prohibicionistov, mogoče so farmerji prodali še več. Toda v desetih letih prohibicije, so farmerji, glasom številkih suhačev samih, zgubili vrednost 1,080,000,000 bušljev žita, ker se pivo ne sme več izdelovati.

Vprašajte farmerja, koliko ljudi bi moral imeti zaposlenih, če bi hotel pridelati 100,000,000 bušljev žita? In povedal vam bo, da en farmer ne more pridelati več kot en tisoč bušljev žita v enem letu za javni trg. Ne šteje se, kar se pridelava za dom. Na podlagi produkcije iz leta 1916, ne da bi vpoštevali naraščaj prebivalstva, je odkar je prohibicija upeljana, 1,728,000 farmerjev zgubilo eno leto dela in eno leto dohodkov radi "plemenite prekušnje."

D O P I S I

ŽEGNANJE PRI SV. LOVRENCU

Cleveland (Newburg), O. — V ju smo žegnanje nadaljevali v nedeljo gremo pa na žegnanje! Tako smo rekli v starem kraju. Tudi naš g. župnik nam je označil, da bo v nedeljo farno žegnanje. Vsi, prav vsi, se udeležimo skupnega korakanja ob desetih k. sv. maši. Naj nas ti žalostni časi zopet združijo, da se korporativno udeležimo parade. Tudi ti, isti, ki ste tako nesrečni, da nimate že dlje časa dela in zasluska, imate pa zdrave noge in se lahko udeležite korakanja. Skupno poprosimo Vsemogočnega, da se skoro povrnejo boljši časi. Saj skupna molitev oblake prodere.

Ker bo pa žegnanje ves dan, ga popoldne nadaljujemo v Maple Gardens. Tudi v starem k-

nimam denarja za zapravljati! Naj bo na tem mestu povedano, da ne bo kolekte in nikdo vas ne bo vprašal za denar. Samo da pridete tje. Ko so bili dobri časi, ste radi veliko žrtvovali. Tudi kadar se delo povrne, boste radevolje darovali še več kot ste do sedaj. V nedeljo pa naj bo za vse prostor v Maple Gardens popoldne. Seveda, žegnanje brez godbe ni pravo, zato bo preskrbljeno z najboljšo godbo. Vsi plesalci naj se že sedaj veselejo prijetne godbe in dobre zabave. Kaj pa rojaki iz sosednjih oko-

lic? Tudi za vas bo prostor pripravljen. Eno omizje pa bo rezervirano za vse Lovrence iz vse države Ohio. Le pridite vsi, da vemo kolikim je naš Lovrenc patron. Poleg vseh dobrot, katerih bomo deležni, pa bo tudi protestni shod. Sklenili bomo soglasno, da se morajo v ponedeljek odpreti vse tovarne in da se bo pričelo z delom s polno paro. Naša dolžnost je torej, da smo v nedeljo 14. avgusta navzoči v Maple Gardens. Do tedaj pa zdravi!

J. Resnik.

LOV NA LADJO STRAHOV

Po sklepu mednarodne morske konference sta poslali ameriška vlada križarko "Seneca" in angleška vlada torpedni rušilec "Terror" v vsa morja zemeljske oble z nalogo, katero sta ti dve ladji te dni srečno dovršili. Vojni ladji sta dobili nalogo preiskati vsa morja in poiskati vse zapuščene in pokvarjene ladje, ki plavajo po morju. Nihče skoraj ne ve, koliko tisoč takih ladij, ki so podobne res ladjam strahov, plove po morju semintja. Vse te ladje gonijo vetrovi kakor se jim zahoče, drugi pa jih zgrabijo morski tokovi, tako da te ladje kljub počasni vožnji v teku let napravijo silno dolge vožnje. Te ladje, ki ne vozijo v nobeni smeri in katere čestokrat križajo znana paroplovna pota po morju, postanejo lahko morskemu prometu nevarne.

Angleška vojna ladja je dobila nalogo, naj očisti Atlantski ocean pred temi ladijskimi mrličji. Ameriška vojna ladja pa je dobila isto nalogo za Tiho morje. Povod za ta sklep je dala nesreča, ki jo je povzročila zapuščena ladja, ki je ena najstarejših takih vagabundov na morju. Izkušeni mornarji poznajo precej takih ladij, saj jih včasih na svojih vožnjah tudi srečajo. Tako je n. pr. leta 1848 zašla velika mehikanska jadralnica "Silico" v tajfun, ki je bil tako silen, da je jadralnici skoraj v trenotku odtrgal vsa jadra. Mornarji jadralnice so se k sreči mogli rešiti v čolnih. Zapuščena jadralnica brez jaborov in jader pa je blodila po vseh morjih, 80 let je plavala po oceanih in nešteto krat so jo videli parniki najrazličnejših držav. V mesecu decembru leta 1929 pa je zadel v to zapuščeno ladjo ameriški potniški parnik. Bila je megla in noč in ker na zapuščeni ladji ni bilo žive duše, seveda nihče ni mogel z nje odgovoriti na rog, s katerim so trobili na parniku zato, da ne bi zadeli v kako ladjo, ki bi jim plula nasproti. Udarci je bil tako strašen, da je ameriška potniška ladja "MacKinley" dobila velikansko luknjo v stransko steno. Le z največjim naporom so mornarji zamašili luknjo in tako obdržali pokvarjeni parnik na vodi. Takoj po tej nesreči je začel zasledovati to ladjo strahov ameriških torpednih rušilec. Toda morski tok jo je odnesel neznokam in radi tega je morska konferenca napovedala vojno vsem takim zapuščenim ladjam.

Druga taka znana ladja strahov je jadralnica s tremi jabori "W. G. Sargent," ki je plula leta 1891, naložena z dragocenim lesom v Evropo. Sedem let ni bilo o tej ladji glasu, ko so jo prvič zapolnili na morju v bližini Nove

Zelandske. Počasi in brez najmanjšega glasu je plavala zapuščena ladja, ki jo je nosil morski tok, glavni jabor je bil odlomljen in ležal postrani čez krov. Od vseh jader ni ostala niti majhna cunjica. Noben človek se ni pokazal na tej ladji in od takrat so zapazili na morju to še 70krat v vseh morjih sveta, tako v bližini Avstralije, Indije, Japonske, Severne in Južne Amerike in Afrike. Po cenitvah starih in izkušenih mornarjev so morski tokovi to ladjo nesli že najmanj 15krat okrog in okrog sveta.

Strahoten doživljaj pa so imeli mornarji brazilskega tovarnega parnika "Jason" v Karibskem morju. Njihovemu parniku je priplavala počasni naproti čudna ladja, ki je bila pobarvana s čisto črno barvo. Iz stranskih odprtih v steni so štrlele cevi topov. Nikjer niso mogli najti nobenega napisu, z ladje pa ni bilo čuti najmanjšega glasu. Ker je še danes mnogo mornarjev praznovernih, so bili skoraj vsi v trenutku prepričani, da jim pluje naproti "večni mornar." Kapitan pa je šel z nekaj mornarji v majhen motorni čoln in se peljal do pokvarjene ladje. Na tleh največje kabine so našli v zapuščeni ladji tri okostja in več revolverjev, iz katerih je bila izstreljena zadnja municija. Na ladji niso našli nobenih papirjev ali vrednosti. Kapitan je sklepal, da so najbrž našli ostanke roparske ladje, ki je svojčas plenila v kitajskih in malajskih vodah. Z vsega, kar so videli na ladji, so sklepali, da so se mornarji roparske ladje uprli svojim vodjem, jih pobili in s plenom zapustili ladjo. Bolj prijetno srečanje pa je doživel v poletju leta 1929 L. Warren, kapitan ribiškega parnika v bližini zahodne obale Greenladije. Srečal je zapuščen nizozemski parnik, ki je bil natočen s samimi poljedelskimi stroji. Dal je privezati zapuščeno ladjo ob svoj parnik in jo pripeljal nazaj na Nizozemsko, kjer je dobil izplačano najdenino 20,000 nizozemskih goldinarjev. Po poročilih o nesreči, ki je zadela ta parnik, so sklepali, da je ta ladja zašla v orkan, nekar je moštvo zapustilo ogroženo ladjo. Vihar je prevrnil vse reševalne čolne, mornarji so vsi utonili, ladja sama pa je srečno prestala vihar.

Uničenje teh ladij ni bilo lahko. Ker plovejo te ladje toliko let po morju, okamene vsi leseni deli v vodi, ki postanejo tako trdni, da jih ni mogoče uničiti niti z ognjem, niti z dinamitom. Vojni ladji sta vse te ladje torpedirali in edino to je zaleglo, da so se zapuščene ladje potopile.

Vesti iz domovine

—Toča v Mavčičah. V soboto, 16. julija je ob 1. popoldne prihrumela toča od Osolnika čez Gorenjo vas in pobila močno po Mavčičah in Prašah ter stran velike ceste. Področja ni prizadela, s konca na Jami se malo pozna. Ječmen bo treba pokositi, fižol je zbit v tla. Zelniki in pesa močno poškodovani, rž pšenica in oves povaljani, žalosten je pogled na sorško polje, kjer je tako lepo valovalo žito, zdaj pa tako razdejanje. Drugekrat je prišla toča od šent. Jošta, letos pa ravno od nasprotne strani.

—Nesreča pri spravljajanju seno. V Ribnici se je ponesrečila 14 letna hči posestnika Ivanka Nosanova. Ko so domači spravljali seno, je skočila s skednja na voz, vendar tako nerodno, da si je zlomila desno nogo.

—Nesrečen padeč. Huda in za življenje nevarna nezgoda je doletela 34 letnega Viktorja Telbana v Borovnici. Na mah se je proti večeru peljal s kravama, pa je vidi kravi spredaj, da bi se na tej kaj ozki poti, ki vodi pod mostom, brez morebitnega udara srečal z nasproti prihaje-

jočim vozom, ki so ga prav tako vlekle krave. Pa je nesreča hotela, da je pri tem svojem ravnanju prišel med obojne krave, ki so ob srečanju druga k drugi proti sredi zavozile ter sta se notranji podgrnili, kar je imelo za posledico, da je Viktor, ki je prišel vmes, padel tako nesrečno, da mu je šel preko prsi in trebuh voz. Dobil je pri tem hude poškodbe na glavi, vratu in stegnu. Zlomila se mu je tudi ključnica, poleg tega pa ima najbrž še hude notranje poškodbe.

—Smrt na cizi. Jerica Spiess iz Nove Palanke je prišla, potiskajoč pred seboj cizo, domov. Na dvorišču se je v sedla na cizo. Ko je prišel njen mošt uro pozneje domov, je videl svojo ženo s sklonjeno glavo sedeti na cizi. Rekel ji je, naj gre vendar v posteljo, če ji je slabo. Žena pa ni dala nobenega odgovora. Ko je mož stopil bliže, je videl, da je žena mrtva. Poklicani zdravnik je ugotovil, da jo je zadela srčna kap.

—Cigani ukradli dva otroka. Karavana ciganov na treh vozovih je s slaščicami izvabila v svojo družbo 3 letnega Antona Golca iz Bačke Palanke. Malčka je kmalu spoznala neka gospa v Iloku in o tem obvestila policijo v Bački Palanki in v Iloku. Otroka so že vrnili staršem, aretirala ciganska tolpa je pa priznala, da ima še nekega ukradenega otroka. Dospel preiskava še ni mogla ugotoviti, čigav je bil otrok, ker ni nobene prijave, cigani se pa ne spominjajo niti kraja, kjer so otroka ukradli.

—Št. Vid pri Stični. Občutno sušo smo že imeli. V soboto 16. julija je pa prišel hud naliv, ki je marsikatero pot razrdil. Proti vzhodu so vinogradi na Debelim hribu in v Mihelci. Tam je bil tako strašen naliv s točo, da je odnesel na tisoče voz prsti. Trte po vinogradih so kar do korenin razgaljene. Bradje so podre, bližnje njive, ki so pod vinogradi, so pa čevlje na debelo zasute. Vinskega pridelka letos po teh gorah ne bo skoraj nič. Tatov se tudi v naši župniji ne manjka. Pretekli teden so ukradli na Otečnem vrhu nad Temenico Ignaciju Ovnu ves denar, čevlje in nekaj obleke. Domači so bili na njivi. Tat je prišel v hišo in vse kote preiskal in odnesel, kar je dobil.

—Zverinska zakonca. V Slatini pri Krapini živita kmet Tito Korec in njegova žena Milka. Milka je bila v blagoslovljenem stanu. Ko je povila, sta dete staličla v glinast lonec, ga odnesla v klet in zakopala v pesek, kjer se je dete zadušilo. Sosedje so kmalu zapazili, da Korčeva žena ni več v blagoslovljenem stanu in začeli so govoriti, da je otroka umorila. Ko sta Korec in njegova žena to čula, sta odkopala lonec z detetom, ki je že razpadalo, in ga položila na posteljo. Vsa objokana sta poklicala grobarja, češ, naj odnese trupelce na pokopališče. Grobarju se je zadeva zdela sumljiva in je obvestil oblasti. Komisija pa trupelca ni več našla. Roditelja sta se izgovarjala, da ga je požrla svinja, ko sta bila oba na vrtu in so vrata ostala odprta. Orožniki so zverinska zakonca zaprli. V preiskavi je Korec izjavil, da je njegova žena na enak način umorila že tri otročičke.

—Smrtne nesreče pri delu. Iz Kranjske gore nam poročajo: 24 letni mizarški pomočnik Mihael Miklavčič, doma iz Kovorja pri Trzinu je v sredo, dne 20. t. m. žagal na cirkularni Podkorenem les. Med delom pa ga je kos lesa s tako silo udaril, da je v četrtri ur umrl.

Ali tudi današnja dekle lovi moža?

Pred svetovno vojno so bila dekleta iz boljših družin točno naučena na lov za možem. Ničesar se ni naučila, s čimer bi si mogla sama služiti kruh. Po vršno se ji je razložilo vodstvo gospodinjstva v glavnem, naučilo se jo je lepega obnašanja, morda se je naučila igrati na klavir, "da bo svojega bodočega

moža kratkočasila ob dolgih večerih." Vse njeno stremljenje pa je ležalo v tem, da se bo dopadla moškimi. Ko je bila dekle upeljana v družbo, si je šela za uspeh, ako je do svojega 20. leta dobila moža. Slo je pa vse lepo po vrsti; najprej se je omožila najstarejša dekle v hiši, potem druga itd. Kadar je mati govorila o svojih hčerah in rekla, da so preskrbljene, je to znalo, da so pomožene.

Danes se je stališče žensk v mnogih ozirih predrugačilo. Dekleta se nauče pravočasno, da so si pozneje v stanu služiti si same kruh in se osamosvoje. In ali tudi ta dekleta še vedno love može? Ali nimajo vse ene in edine želje, da bodo nekoč srečne zakonske ženske?

S tem vprašanjem, ki je eno in isto po vsem svetu, se peča znana angleška pisateljica Delafield. Spisala je knjigo, ki je zbudila veliko zanimanja in v tej knjigi pisateljica zatrjuje, da je cilj vsakega dekleta — zakon. Pisateljica je dobila mnogo pism od deklet, ki pravi, da bi se rade postavile na lastno nogo, da bi ne bile odvisne od moža, toda da jih domači vedno skušajo potisniti v stare običaje in jo vedno sprašujejo: "No, kaj boš ostala stara devica?" Kaj pa je rekel oni fant, s katerim si šla zadnjič v gledališče? Ali Te bo vz? Posebno sitne so v teh slučajih tete, ki vedno pridigajo s svojim nečakinjam: vsak zakonski mož je boljši kot noben!

Današnja dekleta zatrjujejo na vse pretege, da ne love mož. In v tem oziru res ni več tako, kot je bilo pred svetovno vojno. Neki moški piše iz tistih časov: "Ako fant pleše z dekletom trikrat povrsti, pa ga že smatra njena mati za svojega zeta in čaka z blagoslovom za novi par. Matere skrbno učijo svoje hčerkice: pripravaj ga na to, da Te bo vnuhil, predno se premisli! Dobra zaroka se je kolikor mogoče skrajšala, da jo ne bi zarocenec popihal."

Take razmere, kakor rečeno, danes več ne prevladujejo. Dekleta si ne pustje narekovati in siliti v zakon in so v tem oziru tudi starši bolj popustljivi. Toda kljub neodvisnosti današnjih žensk, ki so si dobile številno raznih poklicev, kjer si služijo svoj kruh, pa je gotovo, da ima vsaka dekle v svojem srčku skrivno, a vročo željo, da bo nekoč le dobila pravega, ki jo bo peljal pred oltar. To je bilo in bo, dokler bo svet stal.

Dnevna vprašanja

1. Kdo je bil najbolj znameniti kitajski prerok in pisatelj?
2. Kdo je ustanovil znano Young Men's Christian Association?
3. Katera je glavna reka v državi Indijani?
4. Kdo je bil ustvaritelj glasbene drame?
5. Katero je največje mesto v državi Delaware?
6. Pod kateri oddelek ameriške vlade spada naseljevanje in državljanstvo?
7. Kako je bilo ime soprog George Washingtona?
8. Kako sta se imenovala ustanovnika mesta Rima?
9. Kateri slovenski odyetnik je mestni pravdnik v Maple Heights?
10. Kdo je zapisal sledeče vrstice: "Največ sveta otrokom sliši Slave, tje bomo našli pot, kjer nje sinovi, si prosti voljo vero in postave. . . ?"

Odgovori na vprašanja

1. Konfucij.
2. Sir George Williams.
3. Wabash reka.
4. Richard Wagner.
5. Wilmington.
6. Pod delavski oddelek (Department of Labor).
7. Martha Washington.
8. Romulus in Remus.
9. Mr. Frank J. Lausche.
10. France Prešern.

Če verjamate al' pa ne.

Zamorec v Južni Afriki je pripeljal na trg zavoj volne napredaj. Ponudili so mu en vinar od funta, kar se je pa zdela zamorec veliko premalo. Zato je šel k nekemu prekupčevalcu, da mu pošlje volno v pristanišče, kjer mu bo volna več vrgla. Prekupčevalec je rekel, da mu bo to storil, toda izračunal mu je takoj, da bo stal prevoz volne več, kot bo za volno dobil in sicer bo stroškov za tri šilinge več, kot je volna vredna. Ker ni imel zamorec denarja, je obljubil, da bo prinesel prekupčevalcu pitane petelina. Prekupčevalec se strinja s ponudbo in zamorec gre domov po petelina. Kmalu pride nazaj, toda pod pazduho ima dva petelina mesto enega. Prekupčevalec mu pripomni, da sta se zamenila samo za enega petelina, nakar zamorec premeteno pripomni: "En petelin je za to balo volne, en petelin naj bo za pa ono, ki jo bom pripeljal jutri. Jaz sem prebrisan in se ne dam preslepiti."

△ Domača hčerka je sedela zvečer na vrtu s svojim fantom, ko ji zakleže mati skozi okno: "Micka, kaj pa delaš tako dolgo spodaj na vrtu?" "V luno gledam, mama!" "Potem pa reci tisti luni, naj se odpelje domov, ti mi boš šla pa spat," ukaže stroga mama.

△ "Kdo je pa pri vaši hiši šipo ubil?"

"Naša mama. Ampak mama pravi, da je temu kriv ata, ker je odskočil, ko mu je hotela vreči kastrolo v glavo."

△ "Oče, slavni iznajditelj Edison je vendar ustvaril prvi govornilni aparat!"

"Motiš se, dragi sinko," reče oče in z vzdihom pogleda postrani na svojo boljšo polovico. "Prvi govoreči aparat je ustvaril prvi govoreči aparat, katerega se lahko zapre."

△ "To je križ s temi ženskami," vzdihne prijatelj svojemu sosedu. "Svoji ženi sem rekel eno samo besedo, ki ji ni bila povšeč in sedaj že 14 dni ne govori z menoj."

"Človek božji, povej mi no hitro tisto besedico!" ga prosi prijatelj.

△ Mož in žena sedita pri oknu in opazujeta strašno neurje, ki je divjalo zunaj. Pa se obrne ženica k svojemu možu in mu reče:

"Taka nevihta je bila tudi tisti večer, ko si mi prvič povedal, da me imaš rad. Ali se še spominjaš?"

"Ah, tiste strašne noči ne bom nikdar pozabil."

△ "Danes si bil priden, sinko. Zato lahko poješ tisto jabolko, ki je spravljeno v omari," reče mama svojemu nadebudnemu sinčku.

"Oh, mama, sedaj pa res ne morem jesti tistega jabolka."

"Zekaj pa ne? Kaj si bolan, revček?"

"Ne, nisem bolan, ampak ti isto jabolko sem že pojedel dopoldne."

△ "Križana gora, Mihec, kolikokrat ti bom pa še morala reči, da ne vleci mačke za rep."

"Saj ne vlečem jaz, mama; jaz mačko samo držim za rep, vleče pa ona!"

△ Polkovnik se pelje v kočiji po mestu, ko se mu nenadoma splašijo konji. Gotovo bi se bila zgodila nesreča, da ni skočil pred konje neki vojak, ki je šel slučajno po cesti in je s krepko roko ustavil konje. Polkovnik je dal za to hrabro delo vojaku 100 kron nagrade, obenem 30 dni zapora, ker mu ni prejel salutarne predno je konje prijel.

KONGRES IN IMIGRACIJA

Spisal Read Lewis, ravnatelj Foreign Language Information Service

Oni, ki se borijo za pravično stališče napram novodošli Amerikancem, imajo vsak nekaj zadoščenja iz delovanja prvega zasedanja 72. kongresa. Res je sicer, da devetorica sprejetih priseljenjskih in naturalizacijskih zakonov je večina manjšega pomena in da kongres ni storil ničesar glede raznih važnejših zakonskih predlogov. Mnogi so, na primer, razočarani, ker zakonski predlog glede legalizacije bivanja onih ino- zemcev, ki so prišli nezakonito med 1. 1921 in 1924, ni prišel do glasovanja. Niti ni prišel do končne rešitve zakonski predlog, ki bi dal pravico do izvenkvote- ga prihoda postarnim staršem ameriških državljanov. Nadalje pričakovano znižanje natu- ralizacijskih pristojbin se ni vresničilo vzlic okolščini, da se- danje visoke pristojbine zapira- jo mnogim pot do državljanstva. Vendarle nekoliko konstruktiv- nih zakonskih predlogov je bilo v zakonjenih in malo predlogov, naprimer ino- zemcem, ki so služili v svetovni vojni, so bile oživiljene in ostanejo v veljavi za dve leti. Odstotnost iz Združenih držav radi službe na ameriški ladji se ne bo več smatrala kot prekinje- nje petletnega bivanja v svrhu naturalizacije. Podeljeno je bi- lo ameriško državljanstvo vsem osebam, rojenim v Virgin Islands, ki niso državljanji drugih držav.

Nekatere spremembe v prise- ljenjskih zakonih so vredne po- mena. Dijaki, ki prihajajo za- časno v Združene države v svrhu študij, utegnejo biti prisiljeni v položite jamščine, da se zago- tovi njihov odhod. Po priseljenjskem zakonu od 1. 1924 so bili inozemci, opravi- čeni do vstopa v Združene dr- žave v trgovske svrhe na podla- gi obstoječe mednarodne trgo- vinske pogodbe, označeni kot ne- priseljenji. Ta določba se je tol- mačila kot tičica se je trgovin- skih pogodb obstoječih 1. 1924. Nova sprememba določa, da se ta privilegij razteza na vse me- narodne trgovinske pogodbe, sklenjene od 1. 1924 naprej in ta- ki trgovci smejo pripeljati tudi svoje žene in nedoletne otroke. Po dosedanjem zakonu godbe- niki so bili izven "contract labor law," t. j. so smeli priti v Dr- žave, tudi če so imeli de- lovno pogodbo. To je sedaj omejeno le na umetnike izredne sposobnosti — radi zaščite neza- poslenih godbenikov. Splošno rečeno, vzlic raznim vpitjem proti inozemcem (kul- minacija je bila zahteva neke- velike patriotične organizacije, da se deportirajo vsi nezaposle- ni inozemci), je bila tendenca zakonodaje v minulem zaseda- nju kongresa v smer humaniza- cije zakonov, tičočih se inozem- cev. V predstojnih volitvah se nudi prilika za nadaljno zasigu- ranje bolj pravičnega postopa- nja z inozemci. Imigracija in naturalizacija nista sicer pro- gramatične točke volilnega pro- grama, ali volilci imajo pravico znati, kako stališče zavzemajo napram takim vprašanjem razni kandidati kongresa. Ali so za ali proti, da se razlikuje na ško- do inozemcem v stvarih odpo- močnih akcij, zaposlenosti in sta- rostnih pokojnin? Ali so za zni- žanje pretiranih naturalizacijs- kih pristojbin? Kako stališče zavzemajo napram vprašanju združitev ločenih družin in pri- pustitve ožjih sorodnikov tukaj bivajočih inorodcev? Ali so za to, da se razširi pravica legalizacije vsem inozemcem, ki so prišli do 1. julija 1924 in njim tako omogoči, da postanejo dr- žavljanji Združenih držav? Ali so za to, da se humanizirajo na- ši deportacijski zakoni? To so jako važna vprašanja za 40 mi- lijonov Amerikancev, ki so tu- jerodci ali sinovi tujerodcev. Oni imajo pravico zahtevati, da jim kandidat pove, kako stali- šče zavzema v teh vprašanjih.

Korziški roparji

Eden najbolj poznanih korzi- ških roparjev, Jean Ettori, je bil pred nekaj dnevi pred sodni- jo oproščen obtožbe nekega umo- ra. Tako je sodnja pokazala, da ima do gotove vrste banditov respekt in da ž njimi mlo postop- ga. To so tako zvani "častni roparji," ki se čutijo zelo užo- bljene, ako se jih stavi na isto stopinjo, kot čisto navadne ban- dite. Ti aristokrati banditstva mislijo, da so v posebnih kri svo- ji domovini. Zato se pa javnost trudi, da se ta "zanimivost" tu- di ohrani, da ne pade slavno zna- na romantična zgodba o korzi- ških roparjih v pozabljenje.

Na otoku Korzika, katerega vedno bolj posejajo turisti, so se razmere zelo predrugačile. Medtem, ko se je moglo še pred desetimi leti o Korziki reči, da je to še edin preostanek srednje- ga veka, pa se je v zadnjem ča- su zelo modernizirala. Dnevno prihajajo in odhajajo parniki v Marselj, Toulon in Nico. Lepe ceste omogočujejo, da si turisti udobno ogledajo razne naravne lepote dežele. Zrasli so fini ho- teli in avtobusi vzdržujejo pro- met med raznimi mesti in vasi- cami.

Toda medtem, ko se je Korzi- ka v par letih čisto predrugačila, so pa še vedno ostali banditi, kot spomin na davno preteklost. Da- si je francoska vlada preteklo jesen poslala proti tem bandi- tom veliko oboroženo silo in se je zdelo, da se bo roparstvo po- polnoma zatrla, pa je to veljalo le malim roparjem, ki so ogra- žali varnost cest. Ti so napada- li poštne vozove, ropali potnike in jemali ljudem na deželi, kar so pač mogli dobiti. Take vrste banditi bodo še v teku tega leta popolnoma iztrebljeni.

Toda tih, navadnih roparjev se ne sme zamenjavati s pravi- mi "junaki," ki so na Korziki priljubljeni in spoštovani. Ti mo- že, o katerih se pojo pesmi in pišejo povesti, uživajo zlasti veliko spoštovanje pri ljudeh na deželi. Tako je postal, na primer, Spada, naravnost obože- van od ljudi. Kmetje so ga sma- trali za junaka, ki ima nadčlo- veško moč in pogum. Dasi so morde številne pravljice, ki se pripovedujejo o njem, večino- ma izmišljene, vendar pa je zna- do, da je bil Spada nenavado prebrisan v maskiranju. Enkrat je nastopal oblečen kot duhov- nik, drugič kot orožnik, tretjič kot turist, itd. Tako preoble- čen se je nemoteno pomešal med ljudi in nikdo ga ni poznal.

Ti "častni roparji," ki živijo v nepristopnih krajih, imajo ge- slo, po katerem se strogo ravnajo, da namreč nikdar ne na- pedajo potnika, nikdar ne izro- pajo poštne vozove, in ubijajo le iz masčevanja, ali kadar so v to prisiljeni, da si rešijo življenje. Roparji niso postali radi svoje- ga nagona, ampak so postali banditi radi tega največkrat, ker so morali pobegeti v gore, ker so z nožem oprali "čast" nad ka- kim človekom. Ker morajo ži- veti, obiskujejo bližnja mesta in vasi, toda jemljejo denar in ži- vila samo bogatim. Nikdar ne izropajo revnega kmeta, zato pa uživajo pri teh veliko spoštova- nje.

Ker se pa romantični turisti vedno bolj pritožujejo, da ne srečajo niti v najbolj divjih kra- jih nobenega bandita, da bi si ga ogledali od blizu, zato pa tudi oblasti te "častne roparje" ne preganjajo, ker so privlačna si- la za tujski promet. Kaka bo- gata Amerikanka ali Angležinja je vsa srečna, ako vidi takega bandita od obličja do obličja.

Hiša Mate Hari naprodaj

Skrivnostna hiša, v kateri je stanovala Mata Hari, nemška vohunka, je sedaj naprodaj v Parizu. Ljudje pripovedujejo, da v hiši straši. Kot znano, je bila Mata Hari plesalka, ki si je znala s svojimi omamljivimi plesi pridobiti občinstvo, pridobi- ti si je pa znala tudi zaupanje svojih številnih ljubimcev, ki jim je znala izvabiti razne dr- žavne tajnosti, katere je potem izdala Nemcem za časa svetovne vojne. Francozi so ji pa prišli na sled in je bila obsojena in ustreljena pred 16 leti.

V tej hiši je vesplošno skrivnih izhodov, v katerih hodi, kakor pripovedujejo, duk Mata Hari ven in notri. Prikazuje se, kot trdijo lahkoverni ljudje, kot sen- ca na stenah v raznih sobah. Hi- šo obiskujejo številni turisti dnevno. Hišo oskrbuje sedaj ne- ki star Rus, ki pa ne stanuje v hiši, ker ga je strah. Hišo bo gotovo kupil kak človek, ki ne verjame v strahove.

DR. FR. DETELA:

HUDI ČASI

"Oh, otroka, poklekni in prosimo ljubega Boga, da nas varuje nesreče," je tarnala že- na in pritisnila k sebi nedolžna otročica.

Gospod Gregorič je doma še nekoliko rojil in godrnjal, a je- zen je bil le še sam nase, kar se je bil tako izpozabil. Jel se je opravičevati: "Samo ti vražji Francozi so krivi, samo ti!"

"Oh, Janez," je dejala žena in mu podala otroka, da ga pope- stuje, "gotovo si jih nagnal prav izgrda. Tega ne bi bil smel. Mi imamo tudi otroke, in kaj, ko bi se nam tako godilo!"

"A kaj!" se je branil Janez. "Izlepa se ne opravi nič. Do- brota je sirota. Pa saj se ne menim za najemnino; nobenega kracarja nečem; ampak vun morajo; jaz ne morem živeti v teki gneči."

"Umiri se vendar in sedi in kosi!"

"Ne morem, sem preveč je- zen; vsaka kaplja je sedaj strup. Kar odnesi jed in pijačo!"

"Birkovim bom nesla; gotovo so lačni."

"Kamor hočeš," je dejal mož osorno, da bi zakril radost, ki mu jo je napravila žena s to mi- slijo. A žena ga je poznala in vedela, da se bo dalo govoriti z njim.

"Oh, kakšna revščina!" je vzdihnila, ko je stopila zopet v sobo. "Kam pojdejo sedaj? To te vprašam, kam pojdejo?"

"Kamor hočejo!"

"Ti govoriš kakor Turek, ne kot kristjan."

"Vsak po svoje. Vun morajo; kar sem rekel, sem rekel!"

"Si pa tudi premislil, kje bo- do dobili streho, ti hudournik?"

Kje pa je sedaj kaj praznega?"

"Tik pod kapitljem, v Lisja- kovi hiši."

"In jaz grem takoj gori in naj- mem stanovanje za Birkove, da boš vedel!"

"Stori kar hočeš! A Lisjak bo hotel denar naprej."

"Veš kaj? Če tebi ni bilo nič za tiste krajcarje, ki nam jih dolgujejo Birkovi, naj pa še me- ni ne bo za najemnino pri Lisja- ku."

Tej ženski odločnosti ni ugo- varjal Gregorič, celo zadovoljen je bil; ne da bi trpel njegov ugled, je porevnaval trdosr- nost, ki mu jo je očitala vest. Kako hvaležni so večkrat osorni ljudje za vsak povod nedosled- nosti!

IV.

V krčmi pri Luki pa je sedelo omizje pravih meščanov. Lepo jih je bilo videti, lepo slišati. Kaj so se menili pri dobri kap- lji za bradate Francoze, ki so hodili osamljeni po mestu! Po- zabljeni so bili hudi časi, možje so se veselili svojega življenja in svojega meščanstva.

"Bog te živi, Tone," je dejal eden, "stara korenina! Kaj ho- čejo ti reveži, ki so od danes do jutri! Midva sva bila prej tu in bova, če Bog da, pozneje tudi. Ko bo zdavnaj že razgnal veter vse te smeti, bova midva še tu- kaj sedela in domačo kapljico pila."

"Bogme, da," je pritrtil so- sed. "Luka, prinesi drugega, najboljšega! Ne bodo ga pili tuji." Luka je pomignil nata- karici in opomnil s prezirljivim smehom, kako se je zagrozil ko- misar, da bodo morali od de- vutih že zapirat gostilne.

"Ne govori o komisarju!" ga je zavrnil pivce. "Meni priha- ja slabo, če slišim njegovo ime, in če ga vidim, se mi skisa vino v kupici. Vse rajši bi še hodil jaz semkaj, če bi mogel ti komi- sarja kako odpraviti."

"A kako?" je menil krčmar. "Saj mu dajem manjše in slab- še kose ko drugim; in tudi kaka muha se najde v kupici. Pa se nič ne meni; vun jo vzame in pravi, da to nič ne de."

Vtem so vstopili hrupno trije francoski častniki in komisar Apert. Sedli so k svoji mizi, in takoj je bil pri njih krčmar, ki se je začel kar najvdaneje klan- jati. Popraševal je, česa da žele, in našteval jedi, ki so pri- pravljene. Meščani so umolk- nili, le semtertja je kdo kaj za- mrmral in pogledal postrani no- vo družbo, ki se je glasno zaba- vala. Komisar ni govoril mno- go, pridno pa je nalival vino in vmes je poslušal na obe mizi in z glasnim smehom pritrjeval be- sedam svojih tovarišev. Neiz- merno zoprno je bilo to lizanje in ta smeh meščanom.

"Gregorič je mož," je dejal zamolklo eden izmed njih in vzdignil kupico.

"Bog ga živi!" so pritrldi vsi in trčili na njegovo zdravje.

"Kaj se briga on za Poncija ali Pilata, naj še tako važno po- stopata okrog! In kaj mu mo- rejo? Nič! Vse njegove sovra- žnike bo prej vrgel pobral." Po- gledovali so proti sosedni mizi, ker so dobro vedeli, da vleče ko- misar na ušesa, kaj da se govo- ri.

Martin Birk pa je drl iz mesta od Krki gori kakor brezzavesten. Nesreča, sramota, jeza, žalost — vse mu je vrelo v glavi, da ni mogel misliti. Obstal je na strmeh bregu, se oprl ob ograjo in zrl v motno, počasno vodo pod seboj. Obšle so ga zle misli. En skok, in konec bi bil vsem nadla- gam in bridkostim. Da ni bil tako izbebljen, vsililo bi se mu vprašanje, ali bi res vse končal ta skok. A tako daleč ni mislil; pač pa mu je stopala pred dušev- ne oči zapuščena rodbina in brez- srčnost gospodarjeva. Roke so mu skrčile v pest. "Ne, ne," si je dejal: "bolj ne bi mogel ustreči temu človeku. Streti, pogaziti me hoče; in sam naj se mu spravim izpod nog? Ne! Revežu, siromaku naj bi se brez kazni delala krivica! Ali revež ne čuje psov, ne čuti udarcev? Ali ljubi, šamo bogatin svojo že- no in svoje otroke?" Po ušesih mu je zvenelo jokanje otročičev in prosci glas ljubljene žene, ko je razsajal hišni gospodar. Naj bi bil ta blizu, Birk bi ga bil napadel, četudi sam pogine. A kaj je sedaj storiti? Mučila ga je zavest onemoglosti, a po- rajali so se mu tudi naklepi, da so se mu grozno svetile oči. Iz ljubezni do rodbine so vzhajale maščevalne misli in izpodirale bolj in bolj blaga čuvstva. Ma- ščevati je bil hotel, naj se zgodi potem z njim, z ženo, z otroki karkoli. Ni mu prišlo na misel, da bi iskal stanovanja, da bi do- bil strehe stiskanim svojcem; zavrnil je v gostilno, da bi se po- trdil v svojih sklepih.

Častniki so bili že odšli, komi- sar je sedel sam pri svoji mizi; okrog druge pa je bilo še vse polno domačih veljakov. Sem je sedel Birk, ki ni rad videl komi- sarja, in zanj se je dobilo še prostora; saj je sedel le napol, vkup stisnjen, vedno priprav- len prepustiti mesto kakemu novemu gostu, kakor je navada revnih, boječih ljudi. Pri mizi so se še vedno preplevali važni domači dogodki.

"Kaj marate vi, gospod Birk," ga je pozdravil rejen gost, "ki nimate nič sitnosti! Ob mese- cu potegnite plačo, naj bo leti- na dobra ali slaba. Vam toča nikoli ne pobije, hiša nikdar ne pgori. Blagor Vam! Hišni go- spodar pa in sploh človek, ki kaj ima, ta je revež dandanes."

Birk je molčal; drug pivce pa je pripomnil, da je menda go- spod tajnik še vedno brez službe, ravno zaradi Francozov.

"Ali ni res, gospod tajnik?" — Birk je priklimal.

"Potem imate pa vi tudi sit- nosti," je povzel zopet prvi me- ščan. "Kaj hočete! Tujec je tujec," je pristavil bolj tiho, "sa- mo domač človek ima srce za do- mačina."

"Domač človek!" se je rogal Birk, "ta je hušji od Francoza in od Turka. Če je tujec pes, domačin je volk." Može so se spogledali in začeli godrnjati, med splošnim pritrjevanjem je zavrnil eden Birk.

"Mi smo bili že tudi po sve- tu, gospod Birk," je dejal odlo- čno, "in vemo, kako je drugod, in vemo, kako je doma. Ne va- bimo pa nikogar, naj pride k nam; in komur ni všeč, mestnih vrat že zdavnaj ni več, in pot je prosta. Zabavljati ni treba nič, vsaj našim možem ne! Kje do- boste možakov, kakršen je naš župan ali svetovalec Gregorič?"

"Ne imenujte mi tega imena!"

je zrojil Birk, ki se je tresel od jeze, in zgrabil kupico, da jo vr- že v govornika. A sosed ga je stisnil za pest, da se je zavrnila kupica, in vse omizje je začelo vpiti nad njim, da stran od mi- ze, da ne bo ž njimi pil zabavljač, ki še službe nima. Birk je vstal bled in prepadel, in krčmar, ki ga je bil pred par meseci še po- nižno prosil te in one usluge, je stopil k njemu, ga prijel za ra- me in mu namignil, da je naj- boljše, če ide, in rinil ga je proti vratom.

(Dalje prihodnjič)

Je vjela žolno, da nasiti svojo lačno družino

Uniontown, Penna., 9. avgu- sta. Mrs. Ana Chess, 36 let sta- ra, je večraj vjela žolno in jo prinesla domov, kjer jo je osku- bla in spekla, da dobio otroci kaj jesti. Ker je pa žolne pre- povedano loviti, je bila nazna- njena in obsojena v \$10.00 kazni in v \$10 povračila sodnijskih stroškov. Sirota nima denarja, pa je morala v zapor. Potegnili se bodo za njo sosedi.

Dvanajst milijonov je bi- lo nabranih kazni

Washington, 9. avgusta. Te- kom zadnjih dveh let so prohibi- cijski agenti v Zedinjenih dr- žvah zaplenili za \$21,000,000 vrednosti osebne lastnine pri ose- bah, ki so kršile prohibicijsko postavo, in obenem so sodnje na- ložile \$12,000,000 kazni kršilecem prohibicije. Nad 2,000 avtomo- bilov je bilo zaplenjenih.

Cela družina bo letela preko Atlantika

New York, 9. avgusta. Col. George Huntington, njegova že- na, dve hčerki in domači pes na- meravajo poleteti te dni preko Atlantika. Ena hčerka je stara 6 let, druga pa 8, in sta bili obe že nad 2,000 ur v zraku. Polet bo šel preko Labradorja in po- tem proti Londonu.

Komunistični kandidat za predsednika aretiran

Lawrence, Massachusetts, 9. avgusta. William Z. Foster, kan- didat komunistične stranke za predsednika, je bil tu aretiran, ker je povzročal nemir v ja- vnosti.

Zdravstveni policisti

Iz mestne službe je bilo radi ekonomskih ozirov odpuščenih 9 policistov, ki so pripadali zdrav- stvenemu oddelku mestne vlade.

V Jugoslaviji se nahaja danes približno 5,000 ameriških držav- ljanov.

Ogromen političen shod se je vršil 18. julija na Jesenicah, ko so se obenem istotam vršile so- kolske tekme. Na shodu je govo- ril minister za trgovino in indu- strijo, dr. Mohorič, ki je trdil, da je položaj Jugoslavije jako dober, ako ga primerjamo s po- ložajem v drugih deželah. Zlasti je povdarjal močno politično sta- lišče Jugoslavije. Na shodu je bila sprejeta resolucija, ki strogo obsoja razna separatistična gi- banja v škodo države.

MALI OGLASI

Dvoje stanovanj

se da v najem, vsako po 5 sob. Kopališče, vse udobnosti. Prav poceni. Vprašajte na 14921 Syl- via Ave. (188)

Iščem delo

na farmi pri slovenskem ali hr- vatskem farmarju. Star sem 46 let in se dobro razumem na far- marska dela, ker sem delal na farmi 10 let. Pripravljen sem delati za malo plačo. Pišite na J. Horvat, 1540 Hamilton Ave., Cleveland, Ohio. (188)

Odda se

stanovanje za eno družino, 5 sob, rent samo \$20 na mesec. Vpra- šajte za podrobnosti na 768 E. 200th St. (188)

Stanovanje

se da v najem, 5 sob, kopališče in vse udobnosti. Odda se do- bri družini. Vprašajte na 1036 E. 77th St. (187)

Farma naprodaj

Naprodaj je lepa slovenska farma, na Dock Road, Madison, Ohio. Dobro obdelana, čedna hi- ša, v hiši plin in elektrika, ob tlakani cesti. Najboljša zemlja 41 akrov, 12 akrov lepega grozdja, dva konja, krava, pre- šiči, kokoši. Proda se za gotov denar poceni. Pišite tudi iz dru- gih krajev na Anton Košiček, Dock Road, Madison, Ohio.) (193)

SODNIJSKA PRODAJA

stanovanjske hiše na 1063 E. 67th St. Za ceno vpra- šajte v uradu

LEO KUSHLANA

6411 St. Clair Ave.

Tel. Henderson 5195.

V uradu vsak večer med 6. in 8. uro. (Aug. 10. 13.)

HyVis

MOTOR OIL

PERRY'S SERVICE

STATION

6619 St. Clair Ave.

Aug. Kollander Co.

(poprj Mihelich Co.)

6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekmorske parnike;

POŠILJA denar v staro domo- vino točno in po dnevnih cenah;

IZDELUJE vsakovrstne notar- ske listine, kakor: izjave, kupne pogodbe, pooblastila in testamenta.

CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA, POSLUŽITE SE TEGA SLOVENSKEGA PODJETJA

1194 E. 167th St. Pklicite: KEmore 4361

LED IN PREMOG

TOČNA POSTREŽBA

JOSEPH KERN

SLOVENSKE RAZVAŽALE

LEDU IN PREMOGA

1194 E. 167th St. Pklicite: KEmore 4361

Vsakoletno romanje v Carey, O.

se vrši V PONDELJEK, 15. AVGUSTA VLAK N. Y. CENTRAL ŽELEZNICE ODPELJE IZ TERMINAL POSTAJE

iz Clevelanda ob 6 zjutraj iz Linndale ob 6:12 zjutraj Dospe v Carey ob 8:50 zjutraj S E V R N E :

Odpele iz Carey ob 5:30 popoldne v Linndale ob 8:09 zvečer v Cleveland ob 8:20 zvečer

Voznja na obo kraja je \$2.75; otroci od 5. do 12. leta polovico VOZNE LISTKE IN DRUGE INFORMACIJE LAHKO DOBITE PRI

FRANK SUHADOLNIKU

6107 St. Clair Avenue

Zelena žaba

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

"Ravnatelj Hendon?" Hendon za njim šele poizvedoval, je pridobil Barran precej časa — a kljub temu mu je bil policijski ravnatelj kmalu za petami. Nato je Hendon obrazložil Grahamu vzroke, zakaj je z njim takrat v Roverfieldu postal tako grdo, Graham pa je zopet Hendonu povedal vse svoje doživljaje. Graham je zaključil: "A sedaj — so mi odpeljali še avtomobil. Moramo pa na vsak način za njimi — že bogve, kje so." Hendon pa je bil tiho. "Ali ne uvidevate — vsaka sekunda je važna. Jaz ne morem ničesar, ker nimam več avtomobila — a vi —"

"Res je. Kaj naj storimo tedaj?"

"Nu," Graham je pordečel. "Gospodična Baynes mi je predlagala, naj se peljem z njo."

Baš ta trenutek se je Violet vrnila. Hendon pa je pomežiknil in dejal: "Da sem na vašem mestu, se ne bi. Danes se itak ne morete vrniti in — nu, nekeje bi morala skup prenočiti, kaj? Poleg tega, pa sem prepričan, da bi radi videli tudi konec. Enega svojih mož moram ostaviti pri Wilkinsu. Sicer nam, ubogi vrag itak ne more ubežati — vendar bi pa utegnil kaj izpovedati, kar bi bilo izredne važnosti. Drugi detektiv pa lahko vozi gospodičin Austin. Vi in jaz in gospodična pa se popeljejo v mojem. Najprej jo moramo peljati domov."

"I, nikar naj te ne skrbi!" je vzkliknila ta. Sedanjost je ni brigala več, ko so bile vse nevarnosti prestane. Mislija je samo na lepo bodočnost, ki jo čaka ob strani ljubljenega mladeniča. "Se boš pač moral peljati v mojem avtomobilu."

Sedaj se jima je približal policaj. Bil je sama vljudnost in spoštovanje. Dejal je: "Telefoniral sem svojemu predstojniku v Camelford. Gospod ravnatelj Hendon je bil baš tam. Poročal sem njemu o vseh zadevih in mu tudi omenil, da ste vi tu. Prosil me je, naj vam sporočim, da vas naproša — saj ga boste počakali, kajne?"

"A ponesrečenec?"

"Spravili smo ga k 'Velikem sidru,' da prispe ambulanca iz bolnišnice."

Violeta je stala pri svojem avtomobilu, v rokah je še vedno držala malo košarico. Dejala je: "Sedaj pa jejva — jaz sem lačna."

Sedla sta na desko pri avtomobilu. Pecivo je bilo vse namočeno morske vode in tudi ostala jedila so bila vsa zmečkana — a vendar ni še Grahamu jed nikdar v življenju tako teknila, kakor sedaj, ko je sedel ob strani svoje ljube.

Začulo se je brnenje motorja in kmalu nato se je pripeljal na prostor z dvema detektivoma Hendon. Stopil je naravnost k Grahamu, ki je vstal in se držal nekam hladno. Hendon pa je iztegnil roko in se nasmejljal: "Vem, da ste še vedno jezni name, a ko vam bom pojasnil, mi boste gotovo oprostili. Dober dan gospodična Baynes. Lepo ste nas speljali — skoro, da smo vam morali slediti na konec sveta."

Violet je takoj uvidela, da bi bil Hendon rad z Grahamom sam. Zato je dejala: "Peljala se bom v Boscastel, da pobere svoje stvari. Medtem pa se vidva lahko pogovorita." Nato je stopila v avto in se odpeljala.

Izgledalo je, da je imel Hendon o Barranovem avtomobilu boljše informacije, a to najbrž vsled tega, ker mu je bila vsa policija na razpolago. Tudi Hendon je šel, kakor je bil Barran, v Sennan Cove, a ga je le za par minut zgrešil. Ker je moral

di zeleno žabo, ki je visela s postavka. Hendon sam je stal pri dvigalu, katerega vrata so bila na stečaj odprta. Zdelo se je, da je stari ravnatelj pričakoval nestrpen. Oči so se mu leketale in po tem je Watkins vedel, da pričakuje Hendon vsak trenutek razrešitev zagonetke. Watkins je sedel na stopnicah, ki so vodile v prvo nadstropje, a poleg njega je slonel ob kupu desk, Graham, ki je imel obvezano roko. V hiši ni bilo nikogar drugega.

"Kakor vidite," je pričel Hendon, "so odtrgali, kakor sem jim ukazal, vse deske in sledili žičama. In kakor sem pričakoval: tamkaj," pri tem je pokazal na neko mesto, "se žici cepita. Dve vodita v Barranovo sobo, dve pa izgineta v cementu. Spomnil se boste, da smo preiskali vse poslopje od podstrešja do kleti. Ta cementni zid je temelj dvigalu." Hendon je videl, da postajata tudi onadva nestrpna. Zato je dejal: "Moji ljudje so mi sporočili, da se avtomobil ni še vrnil."

"Dva avtomobila — pozabili ste mojega," je nripomnil Graham.

"Ne verjamem, da nam je še skrbeti za Barrana. Prepričan sem, da je bil ta le zadovoljen, da se je lahko odkrižal svojega 'tovariša.' Morebiti ga bomo še prišli, vendar pa je pribito gotovo, da se ne bo več vrnil semkaj."

Graham je vprašal: "Čemu pa naj bi se vrnil njegov 'tovariš,' kakor ga imenujete?"

"Pač, ker se je moral vrniti — ker zanj ni mesta nikjer drugje na svetu."

Graham in Watkins sta postala pozorna.

"Ali se ne spominjata, da sem dejal takrat, ko smo preiskovali hišo, da moramo poiskati možnosti, da predremo še globokeje. Mislija sta, da govorim le neka-kto frazo, v resnici pa sem mislil na dejanje."

"Pravim, prijatelj," je dejal Watkins, "žele bi, da naju ne bi vlekel tako na dolgo."

"Razumela bosta pač, da nimam nobenih dokazov — vse samo domneve. Zato sem tudi skrbel, da bosta samo vidva z menoj. Ako sem v zmoti, tedaj se mi bosta lahko posmehovala — nikakor pa ne bi hotel, da se iz mene norčujejo moji podložni. — Ko smo bili mi odsotni, so moji ljudje sledili točno mojim nalogom. Naleteli so na nek dimnik, ki se ni hotel kaditi. Iz dimnika pa je prihajal komaj slišen ropot nekega stroja. Sedaj lahko uganeta sama."

"Tedaj je res človek?" je vprašal Graham.

"Vsekakor — in še prav nevar."

"In ta je umoril resničnega Barrana?" je hotel vedeti Watkins.

"Dvomim — skoro, da bi izključeval to možnost." Hendon se je zamislil.

"Tedaj je moral izvršiti Barran samomor? To je vendar nemogoče — njegova glava —"

Ne, Barran ni izvršil samomora," je odvrnil zamišljeno Hendon.

Nestrpno je vzkliknil Graham: "Čemu nama ne poveste kar naravnost, kar mislite?"

Hendon pa se je nasmejljal in pogledal na uro. "Čas je, gospoda," je dejal šaleče, vendar mu je stopil na čelo pot. Od daleč se je čulo iz vaškega zvonika bitje ure — bilo je deseto. Hendon je postal sedaj sama živahnost. "Graham, vi stopite v pisarno za vrata — nikar se ne pokazite in, da vam priporočim še posebej, nikar se ne oglašite, pa ko bi videli, ne vem kaj. Watkins, vi pojdite par stopnic višje, tako da vas bo zakrivala ograja."

Oba sta ga ubogala. Hendon pa je stopil pred grad in se vrnil z velikim kosom kositra. Tega je položil preko tramovja, a nanj nametal dračja. Izgledalo je, da polaga veliko pozornost na to grmado. Nato je zopet šel pred hišo ter prinesel vrč petro-

leja, ki ga je zlit na dračje. Nato je prinesel še kup zelenja, katerega je položil ob grmadi.

"Moj Bog, saj bo zapalil hišo menda!" je vzkliknil Graham.

"Vsekakor bo to zanj primeren konec," je dejal Hendon. "Sedaj pa vas prosim, da se vrnete na svoje mesto in da se mi ne oglašite več."

Nato je Hendon pripel žici mikrofona na žici, ki sta vodili v cementno podlago dvigala. Prižgal je vžigalico in že se je dvignil proti stropu zubelj. Suho dračje je pokalo, a pod strop se je valil dim in švigale iskre. Graham se je moral nasmejati — v ognju se je cvrla zelena pošast in odskakovala, kakor bi bila živa. Hendon je stal ob ognju kakor kip. Nato je segel v listje ter vrge pest tega na ogenj. Ogenj je ponehal, zato pa se je pričel valiti temen, gost dim, tako da si je moral Graham tiščati pred nos in usta robec. Hendon se je tiho oddaljil k glavnim vratom ter čakal. Minevale so sekunde — v tem znosnem pričakovanju so se zdele večnosti. Dim je postajal vedno gostejši, vedno bolj dušljiv. Kaj se bo zgodilo — če se bo sploh kaj. In tedaj — Graham se je sklonil naprej, kljub temu, da ga je Hendon svaril — tedaj se je v dimu nekaj zganilo. Dvigalo se je pričelo premikati — počasi — zelo počasi — vendar ne navzgor, pač pa navzdol v tla, v svojo cementno podlago. Izginilo je, a oni so čakali — niti dihati si niso upali. Ogenj je ponehaval, vendar se je valil še gost dim. In nato se je prikazal zopet vrh dvigala. Ustavilo se je — Watkins, Hendon in Graham so napenjali oči — tedaj so se odprla vrata dvigala, a venkaj je skočilo — Baš tedaj je ogenj zaplapolal. Grahamu je kri zastala v žilah, lasje so se mu naježili. V odsevu ognja je videl prikazen, kakršne ne bi mogle naslikati niti grozničave sanje. Tamkaj je stal, stokal, pohabljenec, ki ni bil podoban človeku. Glava je bila brez las, rdeča kakor kri — a prikazen ni imela obraza. Le dve jami so bile tamkaj, kjer naj bi bil nos, a pod njima druga čela, pa je strmel strahu in groze samo eno oko. Trenutek je le obstal prikazen, a nato planila preko ognja proti vzhodnim vratom. Tamkaj pa se je prikazal Hendon — blede bil v obraz, a v rokah je tiščal samokres.

Prikazen pa ga je ugledala, nečloveški zarjavela, se okrenila ter skočila v dvigalo. Hendon je skočil naprej. "Primita ga!" je zavpil — vendar, vrata dvigala so se zaprla in dvigalo je izginilo v globino.

"Za božjo voljo!" je zavpil Graham ter se sklonil preko ograje za dvigalom.

Hendon pa ga je potegnil nazaj in dejal: "Pazite — utegnili bi vas srečati smrt."

Zaman so počakali. Dvigalo se ni prikazalo več. Watkins pa je zamrmral: "Ako gremo tja doli, pademo v past. Ali ne vidite tamkaj gori ogromne cementne skale. Čim pridemo tja doli, pade na nas."

"Poskušal bom vseeno," se je odločil Hendon ter pritisnil na gumb ob vratih. Dvigalo se je pričelo počasi pomikati navzgor. "Zvito, vražje prefrigano. Ves čas, ko smo preiskovali poslopje, smo bili prepričani, da je to trdna cementna skala, ki služi v podlago dvigalu." Dvigalo je medtem prišlo do njih. Hendon je vstopil.

"Ne pojdete sami," je dejal Graham odločno in stopil poleg Hendona.

"Vi ostanete tu, Watkins, za slučaj nezgode," Watkins je prikimal, pač vaje je bil disciplinaren.

Graham je občutil čudno mešanico strahu in pričakovanja, ko se je dvigalo počasi pomikalo navzdol. Končno se je ustavilo v razsvetljenem hodniku. Na koncu hodnika pa je bilo odprto okno. Previdno sta šla preko hodnika ter vstopila v sobano, ki je bila bogato opremljena. Ob dveh stenah so bile omare s knjigami. Vrh Omar pa je viselo nekaj izredno umetniških slik. Pred električno pečjo, je stal globok naslonjač, ki je bil pre-

vlečen z najfinejšo svilo. Na tleh je bil pogrnen dragocen tepih, a sredi tega je stala bogato rezljana miza. V kotu je stal drag gramofon, a na mizici poleg njega so ležale plošče, kakor bi jih bil stanovalec baš poprejši rabil. Iz sobe je vodilo dvojno vrta. Hendon je planil naprej in prišel v spalnico, ki je bila baš tako bogato opremljena, kakor sprejemnica. Le en pogled mu je zadostoval — Hendon je takoj planil nazaj ter poskušal druga vrata. Ta pa so vodila v lepo kuhinjo. Nikjer pa ni bilo prikazni.

"Nekje mora biti kako skri-

vališče — čeravno je že to dovolj skrivnostno, kar sva videla do sedaj."

"Kaj pa kopalnica? Nekje se je vendar tudi moral kopati!" je vzkliknil Graham.

(Dalje prihodnjič.)

PO OBNAŠANJU GA SODIJO

Pri domačinskih sodiščih na otoku Nova Gvineja, sodijo zločince po njih obnašanju na sodnji. Ako se obtoženi na ves glas smeje, je oproščen. Sodniki so namreč mnenja, da kdor se lahko smeje, ne more biti zločinec.

THE OLD HOME TOWN

Registered U. S. Patent Office

By STANLEY

© 1932 Lee W. Stanley Central Press

7-25-32

Naznanilo in Zahvala

V globoki žalosti in potrtega srca naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je v Bogu za vedno preminula naša soproga, mati in teta

FRANCES PRELOGAR-MARTIČ

rojena Kaušek

Pokojnica je bila rojena v vasi Škrjanec, fara Zatičina na Dolenjskem. Preminula je v starosti 77 let, dne 29. julija ob 11.30 zvečer, previdna s svetimi zakramenti za umirajoč. Pokopana je bila po cerkvenem obredu iz hiše žalosti po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave., dne 1. avgusta ob 9. uri dopoldne na pokopališče sv. Pavla. Tukaj zapušta poleg zalujočega soproga, hčer Frances, poročeno Bradač, sestro Johano, poročeno Perat, brata Antona Kaušek in v stari domovini sestro Josefo, samostojnega društva Srca Marije (staro), Slovenske Zenske Zveze ter Oltarnega društva Marije Vnebovzete na Holmes Ave.

V izrazu iskrene hvalčnosti si štejem v dolžnost na tem mestu izreči zahvalo vsem tistim, ki so položili cvetje na mrtvaški opezi nepozabne pokojnice. Obilni venci so nam bili v izraz globokega sočutja ob bridki izgubi nepozabnega bitja. Našo zahvalo naj prejmejo sledeče družine, društva in posamezniki: Mrs. Frances Bradač in hčerke, Mr. Anton Kaušek in družina, družina Frank Jarom, družina in bratje Leo, Frank, John in Josip Kaušek, društvo sv. Jožefa, št. 169 KSKJ, Samostojno društvo Srca Marije (staro) Slovenska Zenska Zveza in Oltarno društvo Marije Vnebovzete, družina Chas. Lisjak, družina Campa, družina Mike Hribar, družina Frank Toporiš, družina James Prelogar, družina A. Peterlinkar in delavci Collinwood Engine House N.Y.C. R.R. družina James Prelogar, družina A. Peterlinkar in delavci Collinwood Engine House N.Y.C. R.R.

Našo iskreno zahvalo naj prejmejo obilni darovalci za svete maše, katere se bodo brale v pokopajni. Obilni darovi so nam bili ob času bridkosti v veliko tolažbo ter dokaz, kako je bila pkojnica priljubljena in visoko cenjena. Našo zahvalo naj prejmejo sledeči: Mrs. J. Perat, družina F. Jarom, družina Anton Kaušek Jr., družina F. Keck, družina J. Ludwig, Norwood Rd., Mrs. Mary Jerak, družina Joseph Konclja, družina Elbert Martič, družina Josip Skapina, Mrs. Julija Struna, Mr. in Mrs. Toni Brzin, Mrs. Jennie Baraga in Mrs. Johana Wolf.

Izraz naše iskrene zahvale naj prejmejo vsi tisti, kateri so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago in vsi tisti, kateri so prišli rajno krepiti ali nas pomagali ob dnevih bridkosti tolažiti in vsi tisti, kateri so pokojnico spremlili na pokopališče k večnemu počitku. Končno hvala vsem za vse, kar so nam dobrega storili. Globoko hvalčnost naj prejmejo vsi sorodniki za izdatno pomoč, katero so nam nudili ob času žalosti.

Na tem mestu naj bo izrečena najlepša zahvala pevskega zbora "Ilirija" za zapeto žalostinko na predvečer pogreba v hiši žalosti. Iskrena zahvala Mr. Martinu Rakarju za njegov trud in zapeto žalostinko ob dvigu rakve v cerkvi Marije Vnebovzete.

V dolžnost si štejem najlepše se zahvaliti častiti duhovščini od farne cerkve na Holmes Ave. za podelitev svetih zakramentov in opravljene cerkvene obrede. Našo iskreno zahvalo naj prejme pogrebni zavod Anton Grdina in Sinovi za lepo urejen pogreb in vse vskresno postrežbo.

Draga in nepozabna žena, božji previdnosti se je zahvalila, da Te pokliče tja, kjer ni ne solz in ne gorja. Ločitev je bila težka, toda zapovedi Vsemogočnega se ni moglo ustaviti. Za Teboj bodo tudi naša pota in to nas tolaži, da bo zopet svidenje naš zvezdani. V globoki žalosti Ti ključemo: Hladna zemlja naj Ti bo lahka in mirno naj Ti bo spanje do vesoljnega vstajanja. — Zalujoci:

MIKE MARTIČ, soprog.

Cleveland, O., 8. avgusta, 1932.